

Den skandinaviska församlingen: "St. Ansgar" grundad i Toronto.

Skandinaverna hålla middag till Dr. fr. Tigges ära.

Den 21 november i år grundades den skandinaviska församlingen "St. Ansgar" i The Church of All Nations, Toronto, genom ett United Church of Canada beslut. Toronto har under de sista årtionerna undergått en verklig "reform" bland skandinaverna. "Reformatorn" är dr. V. S. Tigges, som kunnat ett av de vackraste bevisen för, hur man kan arbeta i SANNING OCH ENIGHET. Han är svensk, stockholmsare, men det är icke blott rikssvenskar, som sluttat sig samman om honom utan även svensktalande från Finland, norrmän och danskar. Tyskarna hava även varit utsatta för hans brinnande intresse och med den största framgång.

Dr. Tigges mottogs naturligtvis med samma mistroende som varje nykomling, men han tappade icke modet. I dag är han den populäraste mannen här i Toronto bland oss skandinaver. Det är icke genom sin storartade välfärdighet, som han förvärt sin popularitet, det är icke, emedan han är en lärare, som kan bjuda sin församling de mest genomgående predikningar, det är icke, emedan han är präst; utan emedan han är en MAN. Det finnes ingen skandinav, som vänt sig till honom, som icke gripits av detta faktum. Han talar av sin egen kraft och skänker den behövande, så att han åter får mod och livlust.

Lördagen den 24 november gavs skandinaverna i Toronto en glädjedag till dr. och fru Tigges ära. Antalet gäster var 65 och låg organisationen för denna festmiddag i händerna på herr Orstadius, som även ut-

förde ett uppdrag, med sig bader. Middagen aväste i en av The Church of All Nations stora rum, som var dekorerat med flaggor i de skandinaviska färgerna samt en Luthersbild, målad av herr Orstadius. Gästernas anslände så emmaning och sedan man avslutigt: "Du gamla, du fria" samt herr Orstadius med några ord som kvällen president hälsat på alla tillkomna och dr. Tigges hälsat en kort kortare, såte man sig ned vid de med brinnande ljus och blommor dekorerade långborden. Det kringbjöds på mycken och god mat och man förord, att köpa delningen handades av "de rätta".

Herr Månsson, den skandinaviska församlingens exekutivsekretär, höll ett tal, var i han framhöll, att dr. Tigges arbete krönts med framgång och utbragte ett leve för dr. Tigges samt den nya församlingen. Härefter lyssnade den norska konsulen i Toronto ordet och talade på norrmännens vägar. (Lyckliga äro norrmännen, som hava en NORRMAN till konsuli). En representant för danskarna samt en representant för svensktalande från Finland talade. Härefter höll superintendent Rev. Mac KAY ett kort anförande.

Den härligaste vita gröt och gräddor omringades och man återgick till ståndet. Herr J. Anderson, beklagat bland skandinaverna för sin svårast sin popularitet, det är icke, emedan han är en lärare, som kan bjuda sin församling de mest genomgående predikningar, det är icke, emedan han är präst; utan emedan han är en MAN. Det finnes ingen skandinav, som vänt sig till honom, som icke gripits av detta faktum. Han talar av sin egen kraft och skänker den behövande, så att han åter får mod och livlust.

Dr. Thomas Electric Oil
SEDIAN
60 ÅR DET
POPULÄRA
MEDLET
för människor
FÖR HÖSTA,
FÖRKYL-
NING,
VRICKNING,
SAR,
SKAVSAR,
LAM RYGG,
ETC.
På den skta.
PRIS
35c.
ÖVERALLT

Må vi få behålla dr. Tigges och hans fru många många år här i Toronto och må alla skandinaver stå dem i enighet och sanning i deras sista arbete: för skandinavernas väl och va.
Edvin Carlsson.

På Sovjet-Rysslands passbyrå

(Forts. fr. sid. 1.)
Frågar om man kunde engagera eller fryska och får till svar att engelska torde man nog kunna men talar det icke, tyskan förordas. Vi fläna på en gång att icke har Sovjet värt stora sympati för varken amerikanska eller engelska, och alla minst torde man hava det för pastor. Man är icke värt angelägen om att "läsa" någon som just vill dit för "att se" och sedan både skriva i tidningar och hålla föredrag om vad man sett. Arbeta äro dessa sovjet tjänstemän, vänliga i sitt tal, och ökländiga i det härneste, men vi märka att de icke äro värt angelägen om att ge oss tillstånd att resa in i deras land. Man har alla möjliga ursäkter och framställer de alla måst underliga frågor, som äro besvärliga att svara på. Till ex. just varför vi vilja se Ryssland, vad är själva egentliga grundorsaken? Det duger icke att säga att man bara är ute och turist, det är ej nog. Man vill sända dyra telegram fram och till baka emellan Moskva och Helsingfors, för att få "tillstånd" för oss och kunde ändå icke garantera att vi skulle kunna få detta "tillstånd". Då beslutade vi oss för att icke besvara dem mera. Skall det vara så besvärligt att komma in i kanse det är ännu värre att komma ut ur Ryssland. Vi hade varken tid eller råd därtill. Vi hörd nämligen att man skulle nödgas få tillstånd att lämna landet sedan man en gång kommit in och vi voro ute för trevrad icke för bråk och besvär. Vi ursäktade oss och lamma ambassaden. Vi ha i alla fall försökt att komma in i Ryssland, just varför dess portar skola hållas så stängda, är

starkt att förstå. Andra hand inbjudna resande att komma och bese dem och göra allt för att på bästa sätt taga emot främlingar. Ryssland synes rädd för att visa sig själft sådant, som det verkliga är. När det är så kan det väl i alla fall aldrig stå alldeles rätt till. Vi hade så gärna velat se Leningrad och Moskva de har ju stora sevärdheter på alla möjliga områden. Kanske en annan gång tillfälle gives. Ryssland skall väl icke alltid vara så isolerat som nu.
Forts.
Oscar R. Gunnerfeldt.

Statsskulden reduceras med \$85.000 per dag, säger Robb.

(Forts. fr. sid. 1.)

Världsmarknaden som exportation av betydelse och framhöll i samband därmed att Canadas förutsättningar på den utländska marknaden voro betydligt större och bättre än vad till exempel förhållandet var med Förnta Stater. Motiveringen här för är Canadas transportsystem som utan överdrikt kan sägas vara det bästa i världen och genom vilket den canadensiska exportören har betydligt lättare att närma sig de stora handelspunkterna än vad förhållandet är med exportörerna i vårt grannland. Ett sätt att på bättre etablerad på världsmarknaden vore etablerad av ett "Inter-imperie Trade System" vilket realiserat skulle kunna utvidra mera för de till imperiet anslutna nationernas exportörer än någon självständig handelsmannarepresentation. "Men ett sådant system sättes icke i verket", framhöll ministern vidare "genom att bara avsejunga "Tipperary" och de brittiska fartygen kunna heller icke behållas haven om man bara skriver ut reklamaffischer med orden "Rule Britannia", utan något mera praktiskt måste utföras."

PASSANDE JULPRESENTER.		
N:o 201 Vaffelhjärn (gjutjärn)	\$2.50 pr. st.	
" 208 Pannkakspannor (aluminium)	1.70 "	
" 209 Plättpannor (aluminium)	2.25 "	
" 218 Muckpannor (aluminium)	2.75 "	
" 220 Vaffelhjärn (aluminium)	5.25 "	
" 200 Spritsprutor (aluminium)	2.25 "	
" 400 Mora slidknivar 2 1/2 tum lång	.65 "	
" 401 Mora slidknivar 3 1/2 tum lång	.75 "	
" 402 Mora slidknivar 4 1/2 tum lång	1.00 "	
" 427 Eskilstuna slidkniv 4 1/2 tum lång	.85 "	
" 430 Eskilstuna slidkniv 4 1/2 tum lång	2.75 "	
" 450 Eskilstuna slidkniv 4 1/2 tum lång	2.00 "	
" 460 L. Eskilstuna slidkniv 4 1/2 t. l. (Hunt)	3.00 "	
" 469 Eskilstuna slidkniv 4 1/2 t. l. (Hunt)	2.75 "	
" 502 Slidkniv 4 1/2 tum lång	.60 "	

Allt portofritt mot förut insänd likvid. Sänd Eder order omedelbart, sänd den idag.

THE SWEDISH CONSOLIDATED IMPORTS. Winnipeg, Man.

"WHITE SEAL"

Bryggt av en mästarebryggare av ett urval av malt och humle. Smakar som det 81 ni brukade dricka

CANADAS BÄSTA ÖL

Fråga efter det på ölslangerna

Levereras direkt till motbokshävar efter order.

Telefonera 81 178 — 81 179

KIEWEL BREWING Co., Ltd.

St. Boniface, Man.

Amerikas "styvfiar"

(Forts. fr. sid. 1.)
I en av de talrika artiklar Smith skrivit i detta ämne, säger han bland annat:
"Kanonerna vid Yorktown dånade en månad innan John Hanson tillträdde sin befattning. The Article of Confederation hade nys underskrifats, och därmed hade de första stegen vidtagits för organisationen av Amerikas Förnta Stater.
Det var under president John Hansons administration som den första banken i Amerika tilldelades en av kongressen utfärdad "charter". Det var även John Hanson som organiserade postverket såsom en statsorganisation — ett särskilt statsdepartement, vilket ännu i dag existerar. Vidare var det ingen annan än John Hanson som officiellt tackade George Washington för hans tjänster såsom kommanderande general för de koloniala trupperna. Trots dessa förhållanden samt hundratals andra har John Hansons presidentgärning glömts. Tusentals mindre figurer ha införts på historiens odödliga blad. Förnta Stater har uraktlätit att hedra den som hedras bör — ledaren av landets första säkra steg hänämt den stormakt samma land nu är.
Få män i historien ha utfört mer till landets bästa än John Hanson. Han valdes till president av kongressen nästan omedelbart efter det den ursprungliga grundlagen underskrivits och stadfästas samt några få veckor efter det Cornwallis överlämnade sitt svärd till George Washington vid Yorktown såsom ett tecken till underkastelse. Vid detta tillfälle var förövertig den svenske officeren och adligen Axel von Fersen närvarande. Dessutom var John Hanson den som författade ordalydelsen i statsgrundlagen, varigenom vänt annat de olika staterna avstod på krav på andområden i Kanada, vilket i sin tur möjliggjorde sammanfatt av en starkare union.
John Hansons trykbarhet i dessa ögon, kan ju vare sig rubbas eller förminskas genom beviset att en annan man — en svensk-amerikan till på köpet — egentligen var landets förste president före George Washington själv. Utan Washingtons generaliska skulle landet knappast ha kunnat vinna en så lätt seger över rödrockarna, som engelsmännen kallades. Om det icke varit för Washingtons stora prestige och hans förmögenhet, som han satte för att vinna sitt mål, skulle behållande frihetskriget endast ha blivit ett misslyckat uppror i stället för en framgångsrik revolution. Alltså förtjänar det i ingen mån att öppet påstås att han icke var landets förste president, ty denna ära, denna heders namn icke innehåvas av mer än en man — John Hanson, vilken för övrigt var god vän till George Washington, som, då han började, hade en af svenskerna Hanson alldeles främdgjord nationell organisation bakom sig. Denne U. S. A:s förste president, som världen glömt, eller helt och hållet uraktlätit att minnas, bör

de hemma i state Maryland, där hans förfäder bosatte sig efter det de immigrerat till Amerika från Sverige år 1655. John Hansons fader, kapten Samuel Hanson, var en framstående medlem av den svenska kolonien. Och John Hanson själv, vilken föddes den 3 april 1715, var en mycket bemärkt man i samtliga de södra kolonierna redan före revolutionskriget. Från 1757 till 1768 var han sålunda medlem av Marylands lagstiftande församling.
Bland svensk-amerikanerna själva ha de av redaktör Smith nämnda förhållandena icke varit okända. De svensk-amerikanska tidningarna ha vid efter annan innehållit småartiklar om saken. Ingen har tänkt på att låta svenskarna få den ära som här med rätta tillfaller dem. Den kände historieforskaren doktor Amandus Johnson har — i förbindelse med den välkända nationella organisationen American Sons and Daughters of Sweden — även ofta i tal och skrift predikat John Hanson — evangeliet men så gott som inför döva öron bland amerikanerna. Nu har han erhållit en lika kraftig som värdfull hjälp i en AMERIKAN, redaktör Smith, vilken icke kommer att ge sig förrän han nått sitt mål — nationellt erkännande av Amerikas rätte förste president SVENSK-AMERIKANEN JOHN HANSON.
ERIK G. WESTMAN.

"VITA SLAVHANDELN SADAN DEN ÄR."

För S. C. T. av J. A. H.

RUBRIKEN är visserligen låmad, men alldeles sund jag själv icke kan finna någon lämpligare, anser jag mitt tilltag åtminstone motiverat.

Framför mig ligger det mycket omtalade arbete "Vägen till Buenos Aires". Det är på Albert Londre, modarbetare i "Petit Parisien", och medlem av de verkliga storreportörernas lilla skara, som i ovanstående bok låter oss se "Vita slavhandeln sådan den är".

För de av oss, som icke äro benägna att lägga armarna i kors, sluta ögonen, och inbilla oss, att världen är, tack vare mer eller mindre upplystade sedelöser, en förord till medelhetens och dygdens paradis; verkar denna lilla boks innehåll blott som ett relaterande av vad vi själva veta existerar. För de, som tro att vitt slavhandel är en myt eller vilka fantasier verkar den, som en uppberetelse, och för de, som i tid och otid stå över gatornas Maglader utgör boken en kraftig läxa i föredagsambet.

Londre har i månader levat med i autentiska "miljö". Han är därför istånd att på ett skärgott och träffande sätt berätta om såväl autentiska som fiktionernas liv, och man måste ge honom kredit för att åtminstone i det psykologiska hänseendet ha gjort vita slavhandeln mer förklarlig än vad till och med Nationernas förbunds rapport med sina fakta och siffror beträffande förteelsen kunnat åstadkomma.

Men här själv du, som avfärdar saken med en axelryckning, eller du, som är så benägen tro, att "viten till synen ligger i köttets frestelser". Ni moralpredikanten, som från Eders prediktor skräms om de "avskyvärda förförelserna", och medvetna om Edra egen svaghet icke våga se saken i vittor, lås, begrundas och handla därefter. Jag citerar: "Ansvaret ligger på oss."

Jag skulle vilja att man gjorde mig den äran att lyssna ännu en stund på vad jag har att säga.
Jag har varit i trafikkolonierna.
Jag har genomfört Biribi.
Jag har trängt in i hospitalen.
Jag har just återvänt från Buenos Aires. Varför?

För att berätta historien för er? Jag kan mera förgäflande säga. Den man som sedan femton år och utan avbrott resat över hela jorden har sitt förord av historier.
Jag har velat stiga ner i de gravar där samhället vräker ut det som hotar det eller det som det ej kan livnär. Se vad ingen mera vill se. Däma i dömd mans sak.
Jag har ej ansett mig böra sova i ro på jagens mjuka bädd.
Jag har tänkt att det var livligt att låta dem som ej längre ha rätt att tala, få göra sin stämna hörd, vore den så aldrig så svag.
Har jag lyckats i mitt uppdrag? Ej alltid.
De som leva utan bojar, utan trång, de som äta varje dag, åstadkomma för sin

egen räkning ett sådant gny att de ej uppfatta de klagoljud som uppstått nedifrån.
När man ber dem om litet tystnad, svara de att de ej ha tid.

De tro till och med att det ej är deras plikt.
Om jag misstagar mig, föredrag jag att misstaga mig på mitt sätt hellre än att misstaga mig på deras.

Det är fråga om ett gammalt problem, som oftast kommer en att le än att rysa.
Detta leende borde ej vara nödvändigt.
Grunden för kvinnans prostitution är hunger.

Ej ett oönskligt far man släppa den synpunkten ur sikte.
Om hungern ej existerade, skulle det fortfarande finnas kvinnor till salu. Så länge det finns män som kunna köpa dem, kommer det alltid att finnas kvinnor till salu. Och man kommer att uppleva världens ända före halvvarlden. Men det skulle kunna finnas attio procent mindre kvinnor till salu.

Det skulle blott vara de som vilja.
Det finns också de som underkastat sig.
Sedan tre års tid håller Nationernas förbund på med en omfattande enquete om vita slavhandeln.

Det har utskut kommissarier till Yttersta Östern, till Kanada, till Sydamerika, till Orienten.
Dessa kommissarier ha färdats långt.

De ha slukat damm, kanske icke vägnarna, utan pappersluntorna.
De ha sökt sanningen i pappersluntorna.
De vore alldeles för ordentliga män för att söka den annorstädes.
Det är skälet till att de sökt den, där den ej fanns.

Dessa handlingar ha aldrig upprättats för att bekämpa vita slavhandeln, utan för att frityga från ansvar de ämbetsmän vilka fått i uppdrag att bekämpa den.

Nationernas förbunds kommissarier vilja organisera dyden här på jorden. Jag bugar mig djupt för dem, ej utan ett vackert litet leende.

Ty jag vet vad dessa herrar mena med dygd. Dygd är för dem den last som ej synas.

Allt händer med primitivt upptäckningssekt som Amerika. Förnta Stater snygga upp fasaden och föra in samten i det lura av sitt hus, att de installera telefonerna, när de tro sig avskaffa prostitutionen, det må vara hänt, om de kunna nåja sig med bara skenet.

Vi ha kommit över detta stadium.
Frukten för vad människor skola tänka får ej längre vara vår enda ledstjärna.

Till och med taskapellare veta mycket väl att man ej kan få ett föremål att försvinna blott genom att kasta en släja över det.
Vi ha alla sett, händer där dyden är officiell.
Vilken komedi!

Om man fullständigt avskaffat valmooding, en kan man tillintetgöra optimismen. Detta medel kan man, åtminstone i princip, anse oöfbart.

Planternas dygdemöster handla som om kvinnan vore en växt. De försöka avskaffa odlingen av det kvinnliga könet! De bortskaffa ej anledningarna till hennes olycka, utan henne själv. De skura och sopa rent. Och sedan gå de och lägga sig. Följande dag bli de helt förvånade, när de åter finna kvinnor på trottoaren!

De äro verkligen storartade!
Man har lyckats reglera mötet mellan bliten och jorden. Det sker genom en anordning benämnd skedklare.

Ingen lag kommer att kunna förhindra mötet mellan man och kvinna.
Men det är ju en känd sak att Nationernas förbund ej alltid gör några bekvämligheter, om det skoser med tiden.

Jag har visat er vita slavhandeln.
Männens som leva av den, kvinnorna som undgå döden genom den.

Ända till denna dag har man endast velat rasta sig vid undantagsfallen i denna fråga. Romanen.

Romanen om den unga bedragna flickan.
Det är en vacker historia, som lockar tårar ur modrarnas ögon.

Det är blott en historia.
En flicka som ej vill, vet vart hon skall vända sig.

Låt oss se mera på djupet!
Då är det ej en roman vi finna, utan ett drama.

Polskaflickornas drama.
Franchuchas drama.
De må ha med sänkt huvud. De veta, vilka vägar de följa.

De följa mannen ur "miljön", liksom en juk följer kirurgen.
Kirurgen kommer att göra honom illa, men kan komma att rädda honom. Kanske!

Det kvinnliga eländets drama.
Sutenörers skapar ej. Han existerar endast vad han finner. Om han ej funne denna vara, skulle han ej sälja den. Men han vet om som tillverkar den.

Han vet från vilken fabrik detta råmaterial utgår. Denna stora fabrik heter: Armod.
Det är alltid lättare att skjuta skulden på ena yttagliga, yttre orsaker.

När man talar om vita slavhandeln, säger man:
"Tänk, dessa män, som för bort kvinnorna!"

Ingen utropar:
"Tänk, detta armod, som driver kvinnorna därifrån att de låter bortföra sig av dessa män!"

Armoden liknar staterna. Endast de som bo där känna till det. De andra tänka inte på det. Och när de stundom tala om det, göra de det som om ett land de aldrig sett, det vill säga stora dumheter.

De som alltid haft någonting att säga, som alltid vetat, vad de skulle tillbringa natten, borde sig thop sina läppar i stället för att berätta, vad de skulle ha gjort eller icke gjort, om de befunnit sig i nöd och elände.

De äro som dessa män vilka tala om krig utän att ha varit infanterister.
Jag begär inga pappas gossar för att återupprätta fallna kvinnor.

En herr Tolstoj...
Jag påstår att ättio procent av våra unga fransyskor, som draga ut i världen för att hugsvalla på en gång, göra detta av nödvändighet.

Man kommer att svara mig att jag misstär mig, och att de göra det av lättja.
Gott!

"Hur kommer det sig då (det är en dam som utropar detta) att jag inte kan få tag i en hjälpflicka för en dag?"
Gott!

Det beror på, att ni, den dagen ni behöve en hjälpflicka, ej kom på den goda idén att telefonera denna goda nyhet till den lilla ökända, som för övrigt med största sannolikhet ej hade någon telefon."

"Det beror också därpå att ni, utan att dö, kan vänta en vecka på en hjälpflicka, under det att hjälpflickan ej kan leva en vecka utan att äta."

"Det beror därpå att ni talar från er tryggs ställning, medan våra små systrar fallit från sin betryckta ställning."

Låtjan? Säkert! Den är upphovet till den andra delen: tjugo procent.
Nationernas förbunds missionärer, som färdats vida för vita slavhandeln, skull...

Och ni själv då?
Ja, jag också!
...komma att draga sina slutsatser i moralens namn.

De komma att tala som i en predikstol om det som man bör göra, om det som man kan bör göra, om gott och ont.

De komma att tala om det som synas.
Det mest skandalösa, hör ni det, det är inte att det onda existerar, det är det syns! De komma att säga:

"Håll uppsett på båtarna! Sätt autendörarna i fängelse!"
Och sedan? Allt detta har man redan gjort.

De komma att säga:
"Avskaffa outskusteterna."
Och trottoarerna, mina herrar?
Utän trottoarer, inga trottoarslinor mera! Det var en idé!

Tvi för all moralpredikan!
Det är inte nästena, sutendörerna, väderkvarnarna som skola bekämpas.
Det är icke fråga om att släcka ut ljusen! Tvärtom! Vi måste se klart!

De flickorna som av instinkt ta värvning i lastens regementen komma alltid att göra det, vilka åtgärder man än vidtar.
Och det kan vara lika sant, eftersom det behövs volontärer för bataljen.

Men de andra?
Så länge som det kommer att finnas arbetslöshet, så länge som unga flickor komma att frysa eller vara hungriga, så länge som de ej komma att veta, vad de skola knäcka på för att få nattkläder, så länge kvinnan ej kommer att förtjena tillräckligt för att tillåta sig lyxen att vara sjuk, eller till och med — ni ser, hur långt hennes förtjänst går! — att kosta på sig en varm koppa till vintern! eller att stundom låta de sina eller sitt barn äta, så länge vi låta sutendörerna tröta i vårt ställe för att rädda henne en talrik soppa, hur ni än bränner ned odskasteterna och bannlyser deras saka, kommer ni ändå ej att ha gjort annat än tomma gester.

Ansvaret ligger på oss. Må vi ej söka att kasta det av oss!